

at hele den tyske Lovgivning er grundet paa en lignende Bestemmelse, idet det i Tyskland skal være almindelig Regel, at inden for en Dybde af 5 Fod maa saadan Borttagelse ikke finde Sted, men uden for denne Dybde er det frit. Det var ogsaa noget, som var paa Tale, da Lovforslaget kom frem, at sætte en Dybdebestemmelse ind, men det blev ganske vist ikke indført i Loven. Vi mene altsaa ud fra det Syn, vi have paa Sagen, af det virkelig ikke kan skade, at der tages noget væk uden for denne Dybde. Det er efter vort Forslag en fast Regel, der ikke kan gøres nogen Undtagelse fra; Synsmændene maa ikke overskride den og Landvæsenskommissionen altsaa heller ikke. Den anden Grænse, vi have sat ved de 100 Alen, skyldes jo det samme Syn paa Sagen, at uden for denne Afstand gøres der ikke Skade. Jeg nævnedes, at Tscherning hævdede 30 Alen, og at det fandt saa stor Tilslutning, som jeg har anført, under Sagens Behandling her i Tinget, og for saa vidt ere jo de 100 Alen endda en meget stor Indrømmelse til Grundejerne. Naturligvis kan man sige, at det er vilkaarligt, det indrømmer jeg. Men overhovedet at sætte en Afstandsbestemmelse mene vi ikke der er nogen Betænkelighed ved, enten man nu sætter den lidt under eller maaske lidt over de 100 Alen. Det har i øvrigt interesseret mig at se, at den tidligere nævnte Folketingsmand Alfred Hage under Sagens Behandling her i Tinget udtalte, at der levede blandt Strandvejslodsejerne den Forestilling, at inden for en Afstand af 100 Alen — altsaa netop den, vi her have valgt uden at kende denne Udtalelse — havde Stenfiskerne ikke Lov til at komme. Det var jo interessant, om der virkelig var en saadan gammel Forestilling i vort Folk; det vilde i en mærkelig Grad bestyrke Rigtigheden af den Afstand, vi her ere komne til. Men vi have ikke villet benægte Muligheden af, at der kunde tænkes Tilfælde, hvor Grunden var saaledes beskaffen, at det kunde gøre Skade, naar man borttog disse Ting, ogsaa uden for 100 Alen; og for at holde Vejen aaben til Nedlæggelse af Forbud ogsaa i saadanne Tilfælde, have vi da givet denne Undtagelsesbestemmelse, at Forbudet kan strækkes ud over de 100 Alen, naar Overlandvæsens-

kommissionen siger, at det er nødvendigt. Det er jo ganske vist ellers den sædvanlige Overinstans for Landvæsenskommissionerne; men efter Loven, som den foreligger, er Landvæsenskommissionen sidste Instans; her indføre vi altsaa Appel til den ellers øverste Instans. Man kunde indvende, at det er kostbart, og at det vil falde paa Lodsejerne; det følger bl. a. af vor Slutningsbestemmelse. Men dertil vil jeg kun svare med Monrads Ord: Det gør ikke noget, at det er kostbart; thi det bør det netop ogsaa være, thi kun hvor det drejer sig om alvorlige Interesser — der altsaa kunne bære en saadan Udgift — bør en saadan Beskyttelse kræves og gives. — Med Hensyn til § 2 gaar den altsaa ud paa at skærpe Følgerne for Lodsejerne af, at han lader dette Forbud nedlægge. Jeg nævnedes før, hvorledes Følgerne for ham vare tænkte i Loven, men ikke ere blevne virkeliggjorte, og hvorledes vor sidste Paragraf foreslaar dem virkeliggjorte, for saa vidt angaar selve Forstranden, altsaa den Del af Havet, som strækker sig fra dagligt Vande og ud efter. Her gaa vi videre, her foreslaa vi, at vil han forbyde andre at borttage disse Ting ude paa Forstranden, saa maa han selv ikke tage dem „paa den ham selv tilhørende Del af den udyrkede og for Græs vækst blottede Strandbred“. Man vil maaske finde dette frygtelig radikalt; jeg kan tænke mig, at de, som holde særlig stærkt paa den ubegrænsede, uindskrænkede private Ejendomsret, ville sige: Hvad er dette for en Forestilling, vil man nægte en Mand paa sin egen Ejendom at tage sine egne Sten, Grus osv.? Jeg vil dertil for det første sige, at her er jo ikke Tale om, at vi ville nægte ham det eller tvinge en eneste Lodsejer til at finde sig i et saadant Forbud. Det maa erindres, at hele Sagen først kommer op derved, at Lodsejeren selv vil have nedlagt Forbud mod, at alle og enhver paa det offentlige Ejendom, Forstranden, benytte den ældgamle Ret, de have haft der, og da er det, vi sige: Vil han det, maa han ogsaa finde sig i, hvad der er den fornuftige Konsekvens deraf, nemlig at han saa heller ikke selv maa tage, hvad der ligger paa Strandbredden, thi hvis det virkelig gør Skade at tage Sten osv. der